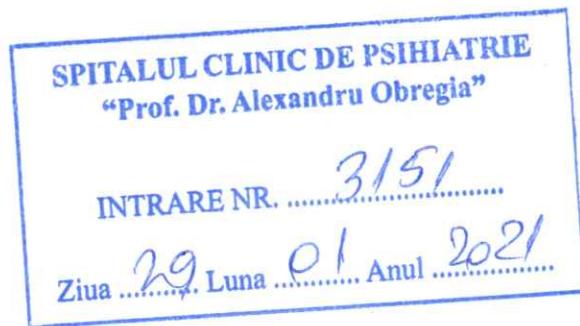

Nr.exemplare – 3
Exemplar 1

CODUL ETIC ȘI DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ

al Spitalului Clinic de Psihiatrie
„Prof. Dr. Alex. Obregia”
București

CUPRINS:

Capitolul I Domeniul de aplicare si principii generale

Capitolul II Norme generale de conduită profesională a personalului

Capitolul III Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională

Capitolul IV Raporturi profesionale cu alți profesionisti din domeniul medico-sanitar și institutii

Capitolul V Situații speciale

Capitolul VI Educația medicală continuă

Capitolul VII Obligații etice și deontologice

Capitolul VIII Consilier etic

Capitolul IX Dispozitii finale

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"**Capitolul I - Domeniul de aplicare si principii generale****Art. 1. - Domeniul de aplicare**

(1) Codul etic si de conduită profesională al Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti cuprinde un ansamblu de principii si reguli ce reprezinta valorile fundamentale in baza carora se desfasoara activitatea

(2) Normele de conduită profesională prevazute de prezentul cod de conduită sunt obligatorii pentru personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti incadrat in baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificarile ulterioare.

(3) Sănătatea omului este telul suprem al actului medical. Obligația medicului constă în a apăra sănătatea fizica și mentală a omului, în a usura suferințele, în respectul vieții și demnității persoanei umane, fără discriminări în funcție de varsta, sex, rasa, etnie, religie, naționalitate, condiție socială, ideologie politică sau orice alt motiv, în timp de pace, precum și în timp de război. Respectul datorat persoanei umane nu încetează nici după decesul acesteia.

(4) În exercitarea profesiei sale, medicul acorda prioritate intereselor pacientului, care primează asupra oricărora alte interese.

Art. 2. - Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduită urmaresc să asigure:

- a) ocrotirea drepturilor pacientului;
- b) respectarea obligațiilor profesionale de către personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti
- c) creșterea calitatii serviciului public, o buna administrare in realizarea interesului public, precum si eliminarea birocratiei si a faptelor de coruptie din administratia publica, prin:
 - reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale si profesionale corespunzatoare crearii si mentinerii la nivel inalt a prestigiului si a personalului Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti
 - informarea publicului cu privire la conduită profesională la care este îndreptat să se aștepte din partea personalului Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- crearea unui climat de incredere si respect reciproc intre pacienti si personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti

Art. 3. - Principii generale

Principiile care guverneaza conduita profesionala a personalului **medical** a Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti sunt urmatoarele:

- (1) exercitarea profesiilor medicale se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
- (2) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;
- (3) respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;
- (4) colaborarea, ori de cate ori este cazul, cu toti factorii implicați in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
- (5) acordarea serviciilor se va face la cele mai inalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel inalt de competente, aptitudini practice si performante profesionale fara niciun fel de discriminare;
- (6) in exercitarea profesiilor medicale trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- (7) personalul medical trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in niciun fel profesia sau sa submineze increderea pacientului;
- (8) prioritatea interesului pacientului - principiu conform caruia personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are indatorirea de a considera interesul pacientului mai presus decat interesul personal, in exercitarea atributiilor functiei;
- (9) asigurarea egalitatii de tratament al pacientului in fata personalului Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, principiu conform caruia personalul are indatorirea de a aplica acelasi regim in situatii identice sau similare;
- (10) profesionalismul - principiu conform caruia personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are obligatia de a indeplini atributiile de serviciu cu responsabilitate, competenta, eficienta, corectitudine si constiinciozitate;
- (11) impartialitatea si nediscriminarea - principiu conform caruia angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti sunt obligati sa aiba o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura, in exercitarea atributiilor functiei;
- (12) integritatea morala - principiu conform caruia personalului Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti ii este interzis sa solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- (13) libertatea gandirii si a exprimarii - principiu conform caruia personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;
- (14) cinstea si corectitudinea - principiu conform caruia, in exercitarea functiei si in indeplinirea atributiilor de serviciu, personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti trebuie sa fie de buna-credinta si sa actioneze pentru indeplinirea conforma a atributiilor de serviciu;
- (15) deschiderea si transparenta - principiu conform caruia activitatile desfasurate de angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti in exercitarea atributiilor functiilor lor sunt publice si pot fi supuse monitorizarii pacientilor.

Principiile care guverneaza conduita profesionala a **farmacistului** in cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti sunt urmatoarele:

- (1) Codul deontologic al farmacistului cuprinde un ansamblu de principii si reguli ce reprezinta valorile fundamentale in baza carora se exercita profesia de farmacist pe teritoriul Romaniei.
- (2) Prezentul cod exprima adeziunea farmacistilor romani la Carta Universala a Drepturilor Omului si la Carta Farmaciei Europene.
- (3) Codul deontologic al farmacistului are drept principal scop:
- ocrotirea drepturilor pacientilor;
 - respectarea obligatiilor profesionale de catre farmaciști;
 - apararea demnitatii si a prestigiului profesiunii de farmacist.
- (4) In exercitarea profesiei sale, farmacistul furnizeaza servicii de sanatate specializate pacientului si publicului in general fara niciun fel de discriminare.
- (5) Relatiile dintre farmacist si beneficiarii serviciilor acordate trebuie sa aiba la baza increderea in competenta si experienta profesionala a farmacistului.
- (6) Aceasta incredere obliga farmacistul ca de-a lungul intregii sale cariere sa asigure si sa mentina la cel mai inalt nivel performantele si conduita sa profesionala si personala, sa isi actualizeze cunostintele profesionale permanent in sfera activitatii sale.
- (7) Principiile fundamentale in baza carora se exercita profesia de farmacist sunt urmatoarele:
- exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
 - in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;
 - respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;
 - colaborarea ori de cate ori este cazul cu toti factorii implicați in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
 - adoptarea unui rol activ fata de informarea si educatia sanitara a publicului, precum si fata de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicationei si a altor flageluri;

**Primăria
Capitalei**

Prof. Dr. Alexandru
BREGIA
SPITALUL CLINIC DE PSIHIATRIE

ASSMB
Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai inalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel inalt de competenta stiintifica, aptitudini practice si performante profesionale, in concordanța cu progresele stiintelor si practicilor farmaceutice;

g) in exercitarea profesiei farmacistii trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;

h) farmacistii trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in niciun fel profesia de farmacist sau sa submineze increderea publica in aceasta.

(8) In situatiile in care in rezolvarea unei probleme alegerea solutiei nu este prevazuta in normele legale, farmacistul trebuie sa ia o decizie concordanța cu etica profesiei si sa isi asume responsabilitatea.

(9) Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat sa isi pastreze libertatea si independența profesionala conform juramentului profesiei.

(10) Colegiul Farmacistilor din Romania garanteaza mentinerea standardelor profesionale la cel mai inalt nivel posibil, in scopul ocrotirii sanatatii publice, prin supravegherea respectarii de catre farmaciști a indatoririlor profesionale si a eticii profesionale, precum si prin apararea independentei, onoarei si demnitatii profesionale.

Principiile care guverneaza conduită profesională a persoanelor care desfășoară activitatea de control financiar preventiv propriu în cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” București sunt următoarele:

(1) Competența profesională. Persoana desemnată să exerce controlul financiar preventiv propriu trebuie să cunoască și să aplique cu consecvență și fermitate prevederile legale în domeniul, asigurând legalitatea și regularitatea proiectelor de operațiuni ce fac obiectul vizei, precum și incadrarea acestora în limitele creditelor bugetare sau ale creditelor de angajament. În acest scop, aceasta are obligația să cunoască în permanență toate reglementările legale specifice domeniului în care își exercează atributiile de acordare a vizei de control financiar preventiv propriu;

(2) Independența decizională în condițiile separării atribuțiilor. Persoana desemnată să exerce controlul financiar preventiv propriu este independentă în luarea deciziilor și nu își poate impune în nici un fel acordarea sau refuzul vizei de control financiar preventiv propriu. Pentru actele sale, întreprinse cu buna credință, în exercitiul atribuțiilor sale și în limita acestora, cu respectarea prevederilor legale, persoana respectivă nu poate fi sancționată sau schimbată din aceasta activitate. Conducerea entitatii publice în care se exercează activitatea de control financiar preventiv propriu este obligată să ia măsurile necesare pentru separarea atribuțiilor de aprobat, efectuare și control a operațiunilor, astfel încât acestea să fie încredințate unor persoane diferite;

**Primăria
Capitalei**

ASSMB

Administrația Spitalului și Serviciilor Medice București

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

(3) Obiectivitate. In exercitarea activitatii de control financiar preventiv propriu si, mai ales, in luarea deciziei de a acorda sau respinge viza, persoana desemnata trebuie sa verifice sistematic si temeinic proiectele de operatiuni, sa nu cedeze unor prejudecati, presiuni sau influente ce i-ar putea afecta aprecierea corecta a acestora, sa dea dovada de imparcialitate, sa aiba o atitudine neutra, lipsita de subiectivism;

(4) Conduita morala. Persoana desemnata cu exercitarea activitatii de control financiar preventiv propriu trebuie sa fie de o probitate morala recunoscuta, sa aiba o conduita corecta, sa dea dovada de comportare profesionala ireprosabila, la nivelul celor mai inalte standarde. Aceasta trebuie sa aiba o comportare demna in societate, sa-si desfasoare activitatea astfel incat sa aiba o buna reputatie;

(5) Confidentialitate. Persoana desemnata sa exerce activitate de control financiar preventiv propriu este obligata sa pastreze secretul de stat, secretul de serviciu, dupa caz, in legatura cu continutul proiectelor de operatiuni ce fac obiectul vizei, sa nu divulge in nici un fel informatiile unei terce persoane, cu exceptia cazurilor in care este autorizata in mod expres de catre cei in drept, sau in situatia in care furnizarea informatiei reprezinta o obligatie legala sau profesionala;

(6) Incompatibilitate. Nu pot fi desemnate sa exerce activitate de control financiar preventiv propriu persoanele aflate in curs de urmarire penala, de judecata, sau care au fost condamnate, pentru fapte privitoare la abuz in serviciu, fals, uz de fals, inselaciune, dare sau luare de mita si alte infractiuni prin care au produs daune patrimoniului persoanelor fizice sau juridice.

Art. 4. - Termeni

In intelestul prezentei legi, expresiile si termenii de mai jos au urmatoarele semnificatii:

- a) personal al Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti - persoana numita intr-o functie in cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile ulterioare;
- b) functie - ansamblul atributiilor si responsabilitatilor stabilite de Spitalul Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, in temeiul legii, in fisa postului;
- c) interesul pacientului - acel interes care implica garantarea si respectarea de catre a drepturilor, libertatilor si intereselor legitime ale pacientilor, recunoscute de Constitutie, legislatia interna si tratatele internationale la care Romania este parte, precum si indeplinirea atributiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficientei, eficacitatii si economicitatii cheltuirii resurselor;
- d) interes personal - orice avantaj material sau de alta natura, urmarit ori obtinut, in mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altii, de catre personalul contractual prin folosirea reputatiei, influentei, facilitatilor, relatiilor, informatiilor la care are acces, ca urmare a exercitarii atributiilor functiei;

**Primăria
Capitalei**

ASSMB
Administrația Spitalului și Serviciilor Medicale București

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- e) conflict de interes - acea situatie sau imprejurare in care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti contravine interesului pacientului, astfel incat afecteaza sau ar putea afecta independenta si impartialitatea sa in luarea deciziilor ori indeplinirea la timp si cu obiectivitate a indatoririlor care ii revin in exercitarea functiei detinute;
- f) informatie de interes public - orice informatie care priveste activitatile sau care rezulta din activitatatile unei autoritati publice ori institutii publice, indiferent de suportul ei;
- g) informatie cu privire la date personale - orice informatie privind o persoana identificata sau identificabila.

Capitolul II - Norme generale de conduită profesională a personalului Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti

Art. 5. - Asigurarea unui serviciu public de calitate

- (1) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are obligatia de a asigura un serviciu public de calitate in beneficiul pacientului, prin participarea activa la luarea deciziilor si la transpunerea lor in practica, in scopul realizarii competentelor Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, in limitele atributiilor stabilite prin fisa postului.
- (2) In exercitarea functiei personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, in conditiile legii, transparenta administrativa, pentru a castiga si a mentine increderea pacientului in integritatea, impartialitatea si eficacitatea Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti

Art. 6. - Respectarea Constitutiei si a legilor

- (1) Angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti au obligatia ca, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia, legile tarii si sa actioneze pentru punerea in aplicare a dispozitiilor legale, in conformitate cu atributiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
- (2) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti trebuie sa se conformeze dispozitiilor legale privind restrangerea exercitiului unor drepturi, datorata naturii functiilor detinute.

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alex. Obregia"

Art. 7. - Loialitatea fata de Spitalul Cl.de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia”

- (1) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, are obligatia de a apara cu loialitate prestigiul spitalului in care isi desfasoara activitatea, precum si de a se abtine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acestuia.
- (2) Angajatilor Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti le este interzis:
- a) sa expriime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, cu politicile si strategiile acestuia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
 - b) sa faca aprecieri in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care activitatea Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are calitatea de parte, daca nu sunt abilitati in acest sens;
 - c) sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;
 - d) sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti ori ale unor sau angajati contractuali, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;
 - e) sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului sau Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti
- (3) Prevederile alin. (2) lit. a)-d) se aplică și după incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, daca dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.
- (4) Prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legală a personalului contractual de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

Art. 8. - Libertatea opiniilor

- (1) In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor autoritatii sau institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.
- (2) In activitatea lor angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.
- (3) In exprimarea opiniilor, personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

Art. 9. - Activitatea publică

(1) Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de conducatorul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, in conditiile legii.

(2) Angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti desemnati sa participe la activitati sau debzateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de conducatorul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti

(3) In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti pot participa la activitati sau debzateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti

Art. 10. - Activitatea politica

In exercitarea functiei detinute, personalului Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti ii este interzis:

- a) sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) sa furnizeze sprijin logistic candidatilor la functii de demnitate publica;
- c) sa colaboreze, atat in cadrul relatiilor de serviciu, cat si in afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donatii ori sponsorizari partidelor politice;
- d) sa afiseze in cadrul autoritatilor sau institutiilor publice insemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora.

Art. 11. - Folosirea imaginii proprii

In considerarea functiei pe care o detine, personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are obligatia de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii in actiuni publicitare pentru promovarea unei activitati comerciale, precum si in scopuri electorale.

Art. 12. - Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei

(1) In relatiile cu personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, precum si cu persoanele fizice sau juridice, angajatii institutiei sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.

Spitalul Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alexandru Obregia”

(2) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul Spitalului, precum si ale persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:

- a) intrebuintarea unor expresii jignitoare;
- b) dezvaluirea aspectelor vietii private;
- c) formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase.

(3) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti trebuie sa adopte o atitudine imparciala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor pacientilor.

Personalul contractual are obligatia sa respecte principiul egalitatii pacientilor in fata legii si a Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, prin:

- a) promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;
- b) eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

Art. 13. - Conduita in cadrul relatiilor internationale

(1) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti care reprezinta autoritatea sau institutia publica in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si a Spitalului.

(2) In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.

(3) In deplasarile in afara tarii, personalul Spitalului este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

Art. 14. - Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de afaceri sau de natura politica, care le pot influenta imparcialitatea in exercitarea functiilor publice detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

Spitalul Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alexandru Obregia”

Art. 15. - Participarea la procesul de luare a deciziilor

- (1) In procesul de luare a deciziilor angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.
- (2) Angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre spital, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

Art. 16. - Obiectivitate in evaluare

- (1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine. Spitalul are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansari, promovari, transferuri, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.
- (3) Personalul contractual de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevazute la art. 3.

Art. 17. - Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

- (1) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.
- (2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul Spitalului nu poate urmari obtinerea de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
- (3) Angajatii Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.
- (4) Angajatii Spitalului au obligatia de a nu impune altor angajati ai spitalului sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

**Primăria
Capitalei**

ASSMB
Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

Art. 18. - Utilizarea resurselor publice

- (1) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a unitatilor administrativ-teritoriale, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.
- (2) Personalul Spitalului are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand spitalului numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.
- (3) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficiente a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.
- (4) Personalului Spitalului care desfasoara activitati publicistice in interes personal sau activitati didactice ii este interzis sa foloseasca timpul de lucru ori logistica autoritatii sau a institutiei publice pentru realizarea acestora.

Art. 19. - Limitarea participarii la achizitii, concesionari sau inchirieri

- (1) Orice angajat al Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti poate achizitiona un bun aflat in proprietatea privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale, supus vanzarii in conditiile legii, cu exceptia urmatoarelor cazuri:
- cand a luat cunostinta, in cursul sau ca urmare a indeplinirii atributiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmeaza sa fie vandute;
 - cand a participat, in exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vanzarii bunului respectiv;
 - cand poate influenta operatiunile de vanzare sau cand a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea bunului nu au avut acces.
- (2) Dispozitiile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si in cazul concesionarii sau inchirierii unui bun aflat in proprietatea publica ori privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale.
- (3) Angajatilor Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti le este interzisa furnizarea informatiilor referitoare la bunurile proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrativ-teritoriale, supuse operatiunilor de vanzare, concesionare sau inchiriere, in alte conditii decat cele prevazute de lege.
- (4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplica in mod corespunzator si in cazul realizarii tranzactiilor prin interpus sau in situatia conflictului de interese.

**Primăria
Capitalei**

Administrația Spitalilor și Serviciilor Medicale București

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

Capitolul III Responsabilitatea personală, integritatea si independenta profesionala

Art. 20. - Responsabilitatea personală, integritatea si independenta profesionala a medicului:

(1) Despre independenta profesională a medicului și responsabilitate:

- a) Medicul are independenta profesională absolută, libertatea absolută a prescripțiilor și actelor medicale pe care le considera necesare, în limitele competenței sale, și este răspunzător pentru acestea. În cazul limitării prin constrângerile administrative și/sau economice a independenței sale, medicul nu este răspunzător;
- b) Medicul nu va garanta vindecarea afecțiunii pentru care pacientul îl s-a adresat;
- c) În activitatea medicală ce se desfășoară în echipă (secții de spital, proces de învățământ medical tip rezidentiat), răspunderea pentru actele medicale aparține șefului echipei, în limitele atribuțiilor administrative de coordonare, și medicului care efectuează direct actul medical, în limitele competenței sale profesionale și rolului care i-a fost atribuit de șeful echipei. În echipele interdisciplinare, șeful echipei se consideră a fi medicul din specialitatea în care s-a stabilit diagnosticul major de internare, dacă nu există reglementări speciale care să prevadă altfel;
- d) Încredințarea totală sau parțială a obligațiilor proprii către alte persoane, în lipsa controlului personal, constituie abatere deontologică;
- e) Exprimarea consimțământului informat al pacientului pentru tratament nu înlatura responsabilitatea medicului pentru eventualele greșeli profesionale;

(2) Secretul profesional:

- a) Secretul profesional este obligatoriu, cu excepția situațiilor prevăzute de lege;
- b) Fac obiectul secretului profesional tot ceea ce medicul, în timpul exercitării profesiei sale, aflat direct sau indirect în legătura cu viața intimă a bolnavului, a familiei, a apartinatorilor, precum și probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstanțe în legătura cu boala. Secretul profesional persistă și după terminarea tratamentului sau decesul pacientului;
- c) Secretul profesional trebuie păstrat și fata de apartinatori, dacă pacientul nu dorește altfel;
- d) Secretul profesional trebuie păstrat fata de colegi, cadre sanitare și instituțiile medicale care nu sunt implicate în actul medical al pacientului în cauză;
- e) În comunicările științifice cazurile vor fi în astă fel prezentate încât identitatea bolnavului să nu poată fi recunoscută;
- f) În cazul în care nu este contrar intereselor pacientului, medicul curant va permite accesul mass-media la pacient numai cu acceptul acestuia. Medicii șefi ai unităților medicale sunt

**Primăria
Capitalei**

ASSMB
Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

obligați să ia toate măsurile în asa fel încât accesul mass-media la pacient să se facă numai cu acceptul medicului curant și al pacientului. Acordarea de informații cu privire la un anumit caz se poate face numai cu acordul pacientului, al medicului curant și al șefului unității medicale;
g) Evidențele medicale trebuie păstrate ca materiale secrete profesionale;

(3) Reguli generale de comportament în activitatea medicală:

- a) Medicul nu poate trata un pacient fără a-l examina medical în prealabil, personal. Numai în cazuri excepționale, de urgență sau în cazuri de forță majoră (îmbolnăviri pe nave maritime aflate în mers, pe avioane în zbor, locuri inaccesibile sau în timp util) se vor da indicații de tratament prin mijloace de telecomunicații;
- b) Medicul poate executa o activitate medicală doar dacă are pregătire și practică suficientă pentru aceasta. Aceasta prevedere nu se aplică în cazuri de urgență vitală, care nu poate fi rezolvată altfel;
- c) Medicul poate utiliza numai aparete de diagnostic sau tratament autorizate și pentru manuierea cărora are pregătire ori suficientă practică;
- d) Dacă în urma examinării sau în cursul tratamentului medicul consideră că nu are suficiente cunoștințe ori experiență pentru a asigura o asistenta corespunzătoare, va solicita un consult, prin orice mijloace, cu alți specialiști sau va îndruma bolnavul către aceștia;
- e) În caz de pericol de moarte iminent, medicul va rămâne lângă pacient atât timp cat este nevoie de ajutorul lui profesional;
- f) Pacientul nevindecabil va fi tratat cu aceeași grijă și aceeași atenție ca și cel care are sanse de vindecare;
- g) Medicul va informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar și a sanselor de însănătoșire. Medicul va evita să trezească prin comportamentul lui imaginea unei boli mai grave decât este ea în realitate;
- h) Medicul va păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale ale bolnavului, exprimându-și părerea numai dacă este solicitat și numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății bolnavului;
- i) Medicul nu trebuie să se implice în problemele legate de interesele materiale din familia bolnavului sau;

(4) Obligativitatea acordării asistenței medicale:

- a) Medicul care se găsește în prezenta unui bolnav sau rănit în pericol are obligația să îl acorde asistență la nivelul posibilităților momentului și locului ori să se asigure ca cel în cauză primește ingrijirile necesare;

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

- b) În caz de calamitati naturale sau accidentari în masa, medicul este obligat sa răspundă la chemare, chiar sa își ofere de bunăvoie serviciile medicale imediat ce a luat cunoșntina despre eveniment;
- c) Medicul poate refuza acordarea de îngrijiri de sănătate din motive personale sau profesionale temeinice, indrumand pacientul spre alte surse de îngrijire medicală, cu excepția situațiilor de urgență. Medicul este obligat sa pună la dispoziție confratelui care preia pacientul toate informațiile medicale referitoare la caz;

(5) Întreținerea și folosirea cunoștințelor profesionale. Educația medicală continuă:

- a) Medicii au datoria de a-și perfectiona continuu cunoștințele profesionale;
- b) În folosirea unor metode terapeutice noi trebuie sa primeze interesul pacientului, iar acestea nu pot fi utilizate decât după evaluarea raportului risc-beneficiu;

(6) Integritatea și imaginea medicului:

- a) Medicul trebuie sa fie model de comportament etico-profesional, contribuind la creșterea nivelului sau profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiei medicale pentru a merita stima și încredere pacientilor și a colaboratorilor;
- b) Medicul nu trebuie sa se folosească de un mandat electiv, o funcție administrativă sau de alte autorități pentru a-și crește clientela;
- c) Medicul poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale;
- d) Informările privind serviciile medicale sunt acceptate, cu condiția sa fie corecte, și se pot referi la sediul profesional, orele de funcționare, conducerea instituției medicale, specialitatea și titlul medicului, metodele de diagnostic și tratament folosite (aceste informații trebuie sa se refere numai la metode de diagnostic și tratament fundamentate științific și acceptate în lumea medicală. Nu trebuie sa conțină informații eronate sau care ar putea induce pacientii în eroare), tarifele percepute (aceste informații nu trebuie sa induca pacientilor impresia ca neapelarea la serviciile medicului respectiv le poate pune în pericol starea de sănătate fizică sau psihică);
- e) Medicul nu poate face reclama unor medicamente sau bunuri medicale de consum. Menționarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale în cuprinsul unor articole, cărți, facuta în scop științific, nu se consideră reclama;
- f) Medicul nu trebuie sa facă propaganda în mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fără sa sublinieze și rezervele ce se impun;
- g) Este contrară eticii înțelegerea dintre doi medici, între medic și farmacist sau între medic și un cadru auxiliar pentru obținerea de avantaje materiale;
- h) Este interzisă medicului practician implicarea în distribuirea unor remedii, aparate sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate;

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

- i) Este interzisă practicarea de către medic a unor activități care dezonorează profesia medicală. Orice medic trebuie să se abțină, chiar în afară vieții profesionale, de la acte de natură să ducă la desconsiderarea acesteia;
- j) Medicul nu poate fi obligat să își exercite profesia în condiții ce ar putea compromite calitatea îngrijirilor medicale și a actelor sale profesionale, cu excepția urgențelor medico-chirurgicale vitale;
- k) Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca benefice ori lipsite de riscuri remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate. Orice practică nestiintifică este interzisă;
- l) Este interzisă acordarea de facilități, colaborarea sau sprijinirea oricărei persoane care practică ilegal medicina. Medicul are obligația de a sesiza existența unor astfel de situații colegiului teritorial al medicilor;

(7) Onorarii și atragerea bolnavilor

- a) Este interzisă emitera oricărui document medical care ar aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit;
- b) Este interzisă medicului practicarea concurenței neloiale, inclusiv prin practicarea unor tarife minime, vădit disproportionate fata de costul real al serviciului medical, în scopul atragerii clientelei. Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice, cu informarea colegiului teritorial al medicilor cel mai târziu la 3 zile după acordarea asistenței medicale;

(8) Respectarea drepturilor persoanei

- a) Medicul trebuie să respecte dreptul persoanei în privința opțiunii libere asupra medicului sau curant și chiar să faciliteze aceasta posibilitate;
- b) Un medic care este solicitat sau are obligația să examineze o persoană privată de libertate ori să dea îngrijiri în mediu carceral nu poate nici direct, nici indirect, fie și numai prin simpla prezenta, să cautioneze sau să favorizeze atingerea integrității fizice ori psihice a vreunui deținut, inclusiv a demnității acestuia. Dacă medicul constată că persoana privată de libertate a suportat maltratari, are obligația să informeze autoritatea judiciară;

(9) Relația cu pacientul

- a) Exercitarea profesiei medicale nu trebuie făcută impersonal, ci încercând stabilirea unei relații umane cu pacientul, pentru ca, la nevoie, compasiunea din partea medicului să nu para un act formal;
- b) Este interzis ca medicul curant să întrețină relații sexuale cu pacienții săi sau să-i supună pe aceștia unor acte degradante pentru ființa umană;

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- c) Medicul trebuie sa dea dovada de diligenta maxima în stabilirea diagnosticului, tratamentului adevarat și în evitarea complicațiilor previzibile la pacientul aflat în îngrijirea sa;
- d) Prescripțiile medicale trebuie formulate cat mai clar, medicul asigurându-se ca a fost înțeles complet de către bolnav și anturajul acestuia, mergând până la încercarea de a supraveghea executarea tratamentului;
- e) Din momentul în care a răspuns unei solicitări, medicul este automat angajat moral să asigure bolnavului în cauza îngrijiri constiincioase și devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicală sau la un specialist cu competente superioare;
- f) Medicul curant are obligația de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului sau obținerea drepturilor sale ce decurg din starea de boala;
- g) În caz de război, cataclisme, epidemii și atentate, medicul nu are dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente în conformitate cu legea;

(10) Consimțământul

- a) Pentru orice intervenție medicală diagnostica sau terapeutică este necesar consimțământul informat al pacientului;
- b) Consimțământul pacientului va fi exprimat în condițiile legii;
- c) Consimțământul va fi dat după informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile și beneficiile acestora;
- d) În situația pacientilor minori, incompetenți sau care nu își pot exprima voința, consimțământul va apărea reprezentanților legali. Dacă medicul curant apreciază că decizia reprezentantului legal nu este în interesul pacientului, se constituie o comisie de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul și a lua decizia;
- e) În situații de urgență, când este pusă în pericol viața pacientului, iar acesta nu își poate exprima voința și rudele sau reprezentanții legali nu pot fi contactați, consimțământul este implicit, iar medicul va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea pacientului, urmând ca informarea acestuia să se facă ulterior;
- f) Prognosticul grav va fi impartasit pacientului cu prudentă și tact, ținându-se cont de starea psihică a acestuia. Prognosticul va fi dezvaluit și familiei doar dacă pacientul consimte la aceasta. În cazul în care se consideră că dezvaluirea prognosticului infaust va dăuna pacientului sau atunci când acesta nu dorește să afle, prognosticul poate fi dezvaluit familiei;

(11) Probleme ale îngrijirii minorilor

- a) Medicul trebuie să fie apărătorul intereselor medicale ale copilului bolnav atunci când apreciază că starea de sănătate a copilului nu este bine inteleasă sau nu este suficient de bine protejată de anturaj;

**Primăria
Capitalei**

**Prof. Dr. Alexandru
OBREGIA**
SPITALUL CLINIC DE PSIHIATRIE

ASSMB
Administrația Spitalelor și Serviciilor Medice București

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

b) Dacă medicul apreciază ca un minor este victima unei agresiuni sau privatiuni, are obligația de a-l proteja uzând de prudentă și anunțând autoritatea competență;

(12) Eliberarea de documente

- a) Este interzisă eliberarea pentru bolnav a unor certificate de complezenta sau a unor rapoarte tendențioase. Orice act medical va oglindii realitatea obiectivă;
- b) Medicul poate emite certificate, atestate și documente permise de lege, pe baza propriilor sale constatări și a examenelor necesare în acest scop. Este interzis ca informațiile medicale să fie prezentate deformate sau ascunse. Documentele medicale vor respecta forma prevăzută de lege. Documentele medicale nu trebuie să conțină mai multe date decât este necesar scopului pentru care acestea sunt întocmite și eliberate;
- c) Persoana la care se referă documentul medical emis are dreptul de a fi informată cu privire la conținutul acestuia;

(13) Îndatoriri fata de public

- a) Medicul chemat într-o familie ori colectivitate trebuie să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă și de profilaxie. El va semnala bolnavului și anturajului responsabilitatea ce revine acestora fata de ei însăși, dar și fata de comunitate și colectivitate;
- b) Medicul are obligația morală de a aduce la cunoștință organelor competente orice situație de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

Art. 21. - Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistentilor medicali generaliști, moaselor și asistentilor medicali:

- (1) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională;
- (2) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical au obligația să manifeste o conduită ireprosabilă fata de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia;
- (3) În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.
- (4) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale;
- (5) Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistentii medicali generaliști, moaselor și asistentii medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de raspundere civilă pentru greseli în activitatea profesională;

**Primăria
Capitalei**

**Prof. Dr. Alexandru
OBREGIA**
SPITALUL CLINIC DE PSIHIATRIE

ASSMB
Administrația Spitalelor și Serviciilor Medice București

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- (6) Incredintarea atributiilor proprii unor persoane lipsite de competenta constituie greseala deontologica;
- (7) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa comunice cu pacientul intr-o maniera adecvata, folosind un limbaj respectuos, minimalizand terminologia de specialitate pe intelesul acestora;
- (8) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa evite orice modalitate de a cere recompense, altele decat formele legale de plata.

Art. 22. - Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a farmacistului:

- (1) Indiferent de sfera de activitate, farmacistul trebuie sa aiba in centrul atentiei sale binele pacientului si al publicului in general;
- (2) Farmacistul este raspunzator pentru toate deciziile sale profesionale, indiferent de responsabilitatile asumate in exercitarea profesiei sale;
- (3) farmacistul, in timpul exercitarii actului profesional, este obligat sa respecte urmatoarele reguli:
 - a) sa isi exercite profesia in conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevazute de regulile de buna practica din domeniul sau de activitate;
 - b) sa isi indeplineasca indatoririle profesionale cu competenta, in termenele stabilite;
 - c) sa profeseze doar in acele posturi in care i se permite sa isi respecte indatoririle esentiale ca farmacist, libertatea de decizie si independenta profesionala;
 - d) sa accepte acele posturi pentru care are competenta si disponibilitatea necesare pentru a indeplini cu succes indatoririle profesionale. In acest sens trebuie sa se informeze asupra specificului activitatii, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiunii la standardele necesare;
 - e) sa isi indeplineasca personal atributiile si la nevoie sa delege o persoana competenta autorizata pentru indeplinirea anumitor activitati profesionale, asumandu-si raspunderea;
 - f) sa informeze imediat o persoana responsabila in cazul in care nu isi poate indeplini indatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp masuri de remediere;
 - g) sa raporteze medicului prescriptor sau autoritatilor competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, in scopul optimizarii tratamentelor;
 - h) sa se abtina sa critice sau sa condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apeleaza la serviciile sale;
 - i) sa acorde servicii in mod egal pentru toti pacientii, fara discriminare, in ordinea solicitarii acestora, cu exceptia situatiilor de urgență;
 - j) sa se asigure ca serviciile sale au fost percepute si intelese corect de pacient, incurajandu-l sa participe activ la reusita tratamentului;
 - k) sa nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care ii intra in atributii, conform legii.

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- (4) Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului.
- (5) Inainte de a-si asuma o functie de conducere, farmacistul trebuie sa se autoevalueze si sa se asigure ca este capabil sa indeplineasca toate responsabilitatile acestei functii.
- (6) In exercitarea functiei, farmacistul-sef are urmatoarele obligatii:
- a) trebuie sa se informeze asupra tuturor aspectelor si cerintelor legate de functia pe care o indeplineste;
 - b) trebuie sa se asigure ca toti membrii personalului aflat in subordinea sa sunt informati asupra atributiilor profesionale pe care trebuie sa le indeplineasca;
 - c) trebuie sa transmita instructiunile clar pentru a impiedica orice risc de eroare; in masura posibilitatilor, el va transmite in scris proceduri standard de operare;
 - d) se asigura ca membrii personalului aflat in subordinea sa isi indeplinesc atributiile in conformitate cu prevederile legale, dar si cu competenta si aptitudinile personale;
 - e) trebuie sa respecte independenta profesionala a farmacistilor din subordine;
 - f) se asigura ca echipamentele, localul si utilitatile de la locul de munca sunt mentinute la standardele acceptate pentru desfasurarea in bune conditii a activitatilor profesionale;
 - g) se asigura ca toate activitatile profesionale desfasurate sub controlul sau, precum si cele exercitate de el personal sunt supuse asigurarii de raspundere profesionala;
 - h) se asigura ca toate masurile privind pastrarea confidentialitatii sunt efective;
 - i) are datoria sa notifice colegiului pe raza caruia isi desfasoara activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori functia sa;
 - j) trebuie sa accepte, in masura posibilitatilor, elevi si studenti pentru indeplinirea stagiului de practica in unitatea pe care o conduce.
- (7) Competenta profesionala
- a) Farmacistul trebuie sa isi asigure si sa isi mentina la un inalt nivel pregatirea profesionala, prin actualizarea permanenta a cunostintelor in aria sa profesionala, in scopul indeplinirii atributiilor cu competenta necesara.
 - b) In vederea actualizarii permanente a cunostintelor profesionale, farmacistul este obligat:
 - sa isi planifice si sa participe la formele de pregatire profesionala organizate sau acreditate de Colegiul Farmacistilor din Romania;
 - sa evalueze si sa aplice in practica curenta cunostintele actualizate permanent;
 - sa ateste cu documente doveditoare pregatirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesionala acceptate, atunci cand acest lucru ii este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este inregistrat;
- (8) Confidentialitatea
- a) Farmacistul are datoria de a respecta si proteja informatia profesionala;
 - b) Farmacistul trebuie sa respecte si sa protejeze confidentialitatea informatiilor referitoare la pacienti, obtinute in cursul activitatilor profesionale;
 - c) Informatiile pot fi dezvaluite in urmatoarele cazuri:

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- cand pacientul si-a dat consimtamantul scris;
 - cand tutorele pacientului a consimtit in scris, daca varsta pacientului sau starea sa de sanatate nu permite aceasta;
 - cand este necesar pentru a preveni afectari majore sau punerea in pericol a sanatatii pacientului, a unei terce persoane sau a publicului in general;
 - stabilirea vinovatiei in cazul savarsirii unor infractiuni, la solicitarea instantei de judecata;
 - in alte situatii prevazute de lege;
- d) Farmacistul nu trebuie sa dezvaluie, decat cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informatie referitoare la practica prescrierii acestuia;
- e) Farmacistul trebuie sa protejeze informatia profesionala interna, respectand urmatoarele reguli:
- sa nu permita accesul tertilor la informatii privind activitatea unitatii in care isi desfasoara activitatea, decat cu acordul scris al angajatorului sau in alte situatii prevazute de lege;
 - sa respecte cerintele legale de protectie a informatiilor privind acumularea si utilizarea acestora;
 - sa asigure protectia informatiilor la operatiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

Art. 23. - Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a biochimistului, biologului sau chimistului:

- (1) În exercitarea profesiunii, biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar respectă demnitatea ființei umane și principiile etice, dând dovadă de responsabilitate profesională și morală, acționând întotdeauna în interesul pacientului, al familiei pacientului și al comunității.
- (2) Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar sunt obligați să păstreze secretul profesional.
- (3) Litigiile sau abaterile de la etica profesională se analizează și măsurile se iau, după caz, de către șeful echipei medicale sau de conducerea unității ori de către Colegiul Medicilor din România, împreună cu Ordinul Biochimiștilor, Biologilor și Chimiștilor, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimiștilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar.

Art. 24. - Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a consilierului juridic:

- (1) Integritatea si autonomia profesionala, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilenta, confidentialitatea, organizarea, eficacitatea si perseverenta sunt ideile dirigitoare care guverneaza activitatea consilierului juridic;
- (2) Indeplinirea corecta si in timp util a atributiilor profesionale confera substanta principiului integratii profesionale;

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- (3) Autonomia si independenta profesionala a consilierului juridic se manifesta prin asumarea unor responsabilitati si actionarea la moment oportun intr-un context determinat;
- (4) Consilierii juridici sunt independenti din punct de vedere profesional si se supun numai Constitutiei Romaniei, legii, statutului profesiei si prezentului cod de deontologie profesionala. Prin independenta profesionala in sensul prezentului cod se intlege libertatea de actiune si de opinie care este limitata doar prin dispozitii legale sau regulamentare aplicabile profesiei de consilier juridic;
- (5) Corectitudinea si integritatea morala sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat sa le respecte atat in timpul serviciului cat si in afara acestuia;
- (6) Rezultatul activitatii consilierului juridic este o consecinta a urmaririi atente si continue a derularii sarcinilor incredintate;
- (7) Datoria fiecarui consilier juridic este sa pastreze secretul datelor si informatiilor de care a luat la cunostinta in virtutea exercitarii profesiei cu exceptia unor dispozitii legale sau statutare contrare. Confidentialitatea datelor si informatiilor detinute contribuie la crearea unui climat de siguranta pentru entitatea beneficiara a serviciilor oferite;
- (8) Organizarea riguroasa a activitatii consilierului juridic se face in scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate si eficacitate a muncii;
- (9) Prin discernerea intre serviciul oferit si asteptarile beneficiarului, intre asteptarile personale, profesionale si consecintele economice, in activitatea consilierului juridic primeaza respectarea legii;
- (10) Consilierul juridic este obligat sa depuna efortul necesar pentru realizarea si reusita sarcinilor ce ii revin in exercitarea profesiei;
- (11) Respectarea si aplicarea principiilor enuntate constituie un deziderat si un scop al exercitarii profesiei de consilier juridic. Respectarea lor se impune chiar si in afara exercitarii activitatii profesionale, consilierul juridic fiind obligat sa se abtina de la savarsirea de fapte ilegale sau contrarii dispozitiilor statutare ale asociatiei profesionale din care face parte, de natura a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice si bunelor moravuri sau demnitatii profesiei de consilier juridic;
- (12) Consilierul juridic asigura apararea drepturilor si intereselor legitime ale statului, ale autoritatilor publice centrale si locale, ale institutiilor publice si de interes public, ale celorlalte persoane juridice de drept public, precum si ale persoanelor juridice de drept privat si ale celorlalte entitati intereseate in conformitate cu Constitutia si cu legile tarii;
- (13) In virtutea unei pregatiri profesionale deosebite si a stapanirii perfecte a tehniciilor de asistenta, consiliere si reprezentare consilierul juridic trebuie sa dovedeasca o amanuntita cunoastere a problematicii cauzelor supuse spre rezolvare;
- (14) Apartenenta consilierului juridic pe baza unui contract sau a unui act de numire in functie la o entitate privata sau publica, nu aduce atingere indatoririlor sale profesionale, oportunitatii de a alege metodele de lucru sau posibilitatii de luare a unor decizii in plan profesional;

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- (15) Consilierului juridic ii este interzis in exercitarea profesiei sa tolereze acte ilegale. Consilierul juridic nu se poate prevala de pozitia sa pentru a satisface anumite interese personale. El va refuza orice oferta sau promisiune de avantaje ilicite si se va abtine de la acte care contravin principiilor moralei si celor de ordine publica;
- (16) Consilierul juridic este responsabil de concluziile si actiunile sale in exercitarea profesiei;
- (17) Profesia de consilier juridic se exercita personal de catre consilierul juridic inscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definitivi sau stagari, tinut de catre Colegiile Consilierilor Juridici din Romania;
- (18) Consilierul juridic va utiliza cu buna credinta mijloacele tehnice si baza materiala puse la dispozitie de catre beneficiarul serviciilor sale.

Capitolul IV – Raporturi profesionale cu alti profesionisti din domeniul medico-sanitar si institutii

Art. 25. - Raporturi profesionale cu alti profesionisti din domeniul medico-sanitar si institutii pentru medici

(1) Relațiile medicului cu colegii și colaboratorii. Confraternitatea

- a) Medicul va trebui sa își trateze confratii asa cum ar dori el însuși sa fie tratat de ei. În baza spiritului de corp, medicii își datorează asistenta morală.
- b) Schimbul de informații între medici privind pacientii trebuie sa se facă obiectiv și în timp util, în asa fel încât asistenta medicală a pacientilor sa fie optima.
- c) Dacă un medic are neintelegeri cu un confrate, trebuie sa prevaleze concilierea potrivit Statutului Colegiului Medicilor din România.
- d) Este interzisă răspândirea de comentarii ce ar putea sa prejudicieze reputația profesională a unui confrate. Medicii trebuie sa ia apărarea unui confrate atacat pe nedrept.
- e) Constituie încălcare a regulilor etice blamarea și defăimarea colegilor (critica pregătirii sau activității lor medicale) în fata bolnavilor, apartinatorilor, a personalului sanitar etc., precum și orice expresie sau act capabil sa zdruncine încrederea în medicul curant și autoritatea acestuia.
- f) Atunci când un medic ia cunoștința despre greșeli etice sau profesionale care aduc atingere imaginii profesiei, comise de către un coleg, trebuie sa ia atitudine cu tact, incercand sa discute problema cu confratele în cauza. Dacă aceasta nu da rezultate, medicul are obligația sa discute cazul în cadrul Colegiului Medicilor din România, înainte de a se adresa autorităților competente.

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

(2) Consultul medical

- a) Ori de câte ori medicul considera necesar sa ceara părerea unui coleg pentru elucidarea diagnosticului, formularea planului terapeutic sau a indicatiei unei intervenții, acesta va propune, de acord cu bolnavul sau apartinatorii lui și ținând cont de preferintele acestuia, un consult cu alți confratii.
- b) Consultul este organizat de medicul curant și este recomandabil ca medicii chemați pentru consult să examineze bolnavul în prezenta medicului curant. Apoi medicii se retrag pentru a discuta cazul. După ce au căzut de acord, medicul curant comunica bolnavului sau apartinatorului rezultatul consultului. Dacă există divergențe de păreri, se va proceda, după caz, la completarea examinarilor, internarea în spital, lărgirea consultului prin invitarea altor specialiști etc.
- c) În consultul medical se va păstra o atmosferă de stima și respect reciproc, nu se va manifesta superioritate fata de medicul curant. Discuția cazului și observațiile critice nu se vor face în fața bolnavului sau a altor persoane străine, chiar dacă este vorba de medici subordonați.
- d) Un medic care a fost chemat pentru un consult nu trebuie să revada ulterior pacientul din proprie initiativa și fără aprobarea medicului curant.
- e) În cazul colaborării mai multor medici pentru examinarea sau tratamentul aceluiași pacient, fiecare practician își asuma responsabilitatea personal. Este interzis transferul de sarcini și responsabilități privind indicațiile de investigații, prescrierea de medicamente sau concedii medicale către alți medici care nu au participat la consultul medical.
- f) Dacă în urma unui consult avizul celor chemați diferă fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat. Medicul curant este liber să se retragă dacă părerea medicilor chemați la consult prevalează în opinia pacientului sau a anturajului acestuia.
- g) Pacientul aflat în tratamentul unui coleg poate fi asistat de orice confrate pentru probleme incidente urgente, cu informarea prealabilă sau ulterioara a medicului.
- h) Dacă propunerea pentru un consult medical vine din partea pacientului sau a anturajului acestuia, medicul are obligația organizării modalității de consult. În cazul în care medicul curant nu este de acord, se poate retrage fără explicații. În urma consultului se va redacta un document semnat de participanți. Dacă documentul nu este redactat, se consideră ca participanții la consult să susțin punctul de vedere al medicului curant.

(3) Raporturi cu alți profesionisti sanitari

- a) Medicii vor avea raporturi bune, în interesul pacientilor, cu ceilalți profesionisti din domeniul medical.
- b) Obligații fata de Colegiul Medicilor din România
- c) Medicii membri ai Colegiului Medicilor din România trebuie să susțină organizația din toate punctele de vedere.

**Primăria
Capitalei**

Prof. Dr. Alexandru
BREGIA
SPITALUL CLINIC DE PSIHIATRIE

ASSMB
Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

d) Medicul aflat în ancheta profesională este obligat să colaboreze cu persoanele desemnate de colegiu și să furnizeze toate datele solicitate în vederea încheierii investigației în cel mult 14 zile de la solicitare.

Art. 26. - Raporturi profesionale cu alți profesionisti din domeniul medico-sanitar și instituții pentru asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical

Raporturile profesionale cu alți profesionisti din domeniul sanitar

(1) În baza spiritului de echipă, asistentii medicali generaliști, moasele și asistentii medicali își datorează sprijin reciproc.

(2) Constituie incalcarări ale regulilor etice:

- a) jignirea și calomnierea profesională;
- b) blamarea și defaimarea profesională;

c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical generalist, a moasei și a asistentului medical.

(3) În cazul unor neintelegeri, în considerarea calității profesionale, conflictul în prima instanță trebuie mediat de biroul consiliului județean, la nivel județean/municipiului București, și de Biroul executiv, la nivel național.

(4) Dacă acesta persistă, cei implicați se pot adresa Comisiei de etica și deontologie sau justiției, fiind interzisa perturbarea activitatii profesionale din aceste cauze.

(5) În cazul în care se constată incalcarări ale regulilor etice, se urmărează procedura de sancționare, conform prevederilor Statutului Ordinului Asistentilor Medicali Generaliști, Moaselor și Asistentilor Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistentilor Medicali Generaliști, Moaselor și Asistentilor Medicali din România nr. 1/2009.

(6) În cazul colaborării mai multor asistenti medicali generaliști, moase și asistenti medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiași pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea individuală prin aplicarea parafei profesionale în dreptul fiecarei manevre sau tehnici executate personal.

(7) În interesul pacientilor, asistentii medicali generaliști, moasele și asistentii medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

Raporturile profesionale cu instituțiile

(1) Angajatorul trebuie să asigure condiții optime asistentului medical generalist, moasei și asistentului medical în exercitarea profesiei.

(2) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical aduc la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercitiul profesional.

(3) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical, în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le indeplinesc, contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de sănătate.

Art. 27. - Raporturi profesionale cu alți profesionisti din domeniul medico-sanitar și instituții pentru farmaciști

(1) În exercitarea profesiei, farmaciștul are datoria ca în interesul bolnavului și al pacientului în general să colaboreze cu toți confratii săi. În acest sens:

- a) toți farmaciștii își acordă ajutor reciproc și consultanță pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- b) farmaciștii își rezolvă singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; dacă nu reușesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;
- c) farmaciștul trebuie să își trateze toți colaboratorii cu respect, bunavointă și colegialitate;
- d) farmaciștul trebuie să dovedească în orice imprejurare solidaritate față de colegii săi și loialitate față de corpul profesional și profesia de farmacișt.

(2) În interesul pacientului și al publicului în general, farmaciștul trebuie să colaboreze cu medicul și cu alți membri ai echipei de sănătate. În acest sens:

- a) farmaciștul colaborează activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, în parametrii optimi și în interesul acestuia;
- b) în colaborarea sa cu medicul, farmaciștul se va abține de la orice intelegeră în scop material sau de alta natură care ar avea drept rezultat incalcarea dreptului pacientului;
- c) farmaciștul trebuie să se abțină de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neîncredere pacientului.

Art. 28. - Raporturi profesionale cu alți profesionisti din domeniul medico-sanitar și instituții pentru biochimist, biolog și chimist din sistemul sanitar

(1) Activitatea biochimistului, biologului și chimistului din sistemul sanitar se desfășoară individual sau în cadrul unor colective mixte.

(2) Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar colaborează cu medicul și recunosc rolul coordonator al acestuia, precum și cu ceilalți membri ai colectivului, participând la menținerea relațiilor amiabile în cadrul acestuia și contribuind la asigurarea calității actului medical.

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

- (3) Membrii Ordinului Biochimiștilor, Biologilor și Chimiștilor în sistemul sanitar din România sunt obligați să aplique parafa cuprinzând numele, prenumele, gradul și specialitatea pe toate buletinele pentru analizele pe care le efectuează.
- (4) Relațiile dintre biochimiști, biologi și chimiști din sistemul sanitar se bazează pe corectitudine, colaborare, respect reciproc și solidaritate profesională, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimiștilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar.

Capitolul V – Situatii speciale

Art. 29. - Reguli privind cercetarea medicală pe subiecti umani

- (1) Cercetarea medicală pe subiecti umani se face cu respectarea prevederilor convențiilor și declarațiilor internaționale la care România este parte semnatara.
- (2) Medicul implicat în cercetarea biomedicală are datoria de a promova și proteja viața, sănătatea, intimitatea și demnitatea subiectilor umani care participă la cercetare.
- (3) În desfășurarea cercetării medicale pe subiecti umani trebuie acordată o protecție deosebită populațiilor vulnerabile, cum ar fi:
- a) persoane dezavantajate din punct de vedere economic și medical;
 - b) persoane care nu își pot da consimțământul pentru participarea într-o cercetare medicală (minori, persoane incompetente, persoane care datorită stării lor nu își pot exprima vointa);
 - c) persoane care sunt susceptibile a-și da consimțământul sub presiune (de exemplu, persoane în detenție, militari);
 - d) persoane care nu beneficiază personal din cercetare;
 - e) persoane pentru care cercetarea medicală este combinată cu îngrijirea medicală.
- (4) În cercetarea pe subiecti umani, binele individului primează asupra binelui societății în general și al științei.
- (5) Cercetarea medicală în scopul progresului medical trebuie să se facă doar în ultima instanță pe subiecti umani. Aceasta trebuie să se efectueze în conformitate cu datele științifice existente, cu alte surse relevante de informare și cu datele obținute din experimentarea pe animale, atunci când aceasta este posibilă.
- (6) Principalul scop al cercetării medicale pe subiecti umani este de a îmbunătăți metodele profilactice, diagnostice și de tratament, înțelegerea etiologiei și a patogenezei unei afecțiuni.
- (7) Nu se poate întreprinde nici o cercetare pe o persoana, decât dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:
- a) nu există nici o metodă alternativă la cercetarea pe ființe umane, de eficacitate comparabilă;
 - b) riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproportionate în comparație cu beneficiile potențiale ale cercetării;

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

- c) proiectul de cercetare a fost aprobat de instanta competenta după ce a făcut obiectul unei examinari independente asupra pertinentei sale științifice, inclusiv al unei evaluări a importanței obiectivului cercetării, precum și al unei examinari pluridisciplinare a acceptabilitatii sale pe plan etic;
- d) persoana pe care se fac cercetări este informată asupra drepturilor sale și asupra garanțiilor pentru protecția sa;
- e) există consimțământul participanților.

(8) Protocolul cercetării trebuie să fie evaluat de o comisie de etica, formată din persoane independente fata de cercetători sau sponsori. Comisia de etica ce efectuează evaluarea proiectului trebuie să fie informată cu privire la desfășurarea cercetării și are dreptul de a monitoriza cercetările în derulare.

(9) Cercetarea medicală pe subiecti umani trebuie să fie efectuată numai de către persoane calificate în acest sens. Aceasta persoana are responsabilitatea privind subiectii implicați în cercetare, chiar dacă aceștia și-au exprimat consimțământul informat pentru participare.

(10) Experimentul clinic (cercetarea fără scop terapeutic) este admisibil din punct de vedere etic dacă nu comportă nici un risc serios previzibil. Cercetatorii care conduc experimentul clinic sunt obligați să îl intrerupa dacă apare pericolul vatamarii sănătății subiectului sau când acesta cere sistarea experimentului. Cercetarea medicală pe subiecti umani se poate derula doar dacă potențialele beneficii sunt superioare riscurilor.

(11) Impunerea cu forță sau prin inducerea în eroare a experimentului pe om constituie o gravă încălcare a principiilor eticei medicale. Participarea subiectilor umani în cercetare se poate face numai voluntar și numai după ce aceștia au fost informati adekvat cu privire la: scopurile, metodele cercetării, risurile și beneficiile anticipate. De asemenea, subiectii trebuie informati ca se pot retrage oricând din cercetare, fără ca acest lucru să îi prejudicieze în vreun fel. Consimțământul informat al participanților trebuie luat cu respectarea prevederilor legale.

(12) Refuzul unui pacient de a participa într-o cercetare nu trebuie să influenteze calitatea relației medic-pacient.

(13) În cazul minorilor, consimțământul va fi obținut de la apartinatori sau de la reprezentantul legal, fiind necesar și acceptul minorului de a participa în cercetare. Este necesar un maximum de prudentă în a utiliza minorii în experimentele medicale și numai dacă risurile sunt minime.

(14) În cazul persoanelor incompetente sau incapabile de a-și exprima vointa, consimțământul va fi obținut de la apartinatori sau de la reprezentanții legali.

(15) Includerea în cercetarea medicală a subiectilor incompetenti sau care nu își pot exprima vointa se va face numai atunci când cercetarea nu poate fi efectuată folosindu-se persoane competente (condiția fizica sau psihică ce impiedica obținerea consimțământului informat este o caracteristica necesară a populației incluse în studiu) și numai dacă risurile sunt minore.

(16) Medicul trebuie să ia toate măsurile necesare pentru protejarea intimitatii subiectilor participanți în cercetare, pentru păstrarea confidențialității informațiilor despre subiecti, și

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

trebuie să minimalizeze pe cat posibil impactul cercetării asupra integrității fizice, mentale și a personalității acestora.

(17) Cercetările făcute în scop terapeutic constituie aplicarea pentru prima data la om a unor procedee medicale sau chirurgicale și se vor face exclusiv în scop curativ. În asemenea cercetări trebuie să existe o proportionalitate justă, în favoarea bolnavului, între risurile procedeului nou și gravitatea cazului; pericolele posibile ale procedeului nou să nu intreacă în gravitate evoluția probabila a bolii de baza sau a tratamentelor cunoscute și aplicate pana în prezent.

(18) Folosirea unui placebo în cercetări medicale combinate cu îngrijirea pacientilor este admisă numai atunci când nu există metode profilactice, diagnostice sau terapeutice demonstate pentru subiectii participanți ori atunci când pacientii care primesc placebo nu sunt expusi unor riscuri suplimentare.

(19) Participanții într-o cercetare medicală trebuie să aibă acces la beneficiile rezultate din aceasta, după încheierea cercetării.

(20) Publicarea rezultatelor unei cercetări medicale pe subiecti umani se va face cu respectarea acuratetei datelor și numai în condițiile în care sunt respectate normele etice naționale și internaționale care guvernează cercetarea medicală pe subiecti umani.

(21) Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sanatosi, din rătini experimentale.

(22) În toate cazurile de cercetări clinice, pentru verificarea pe om a eficacitatii unor metode de diagnostic sau de tratament se va respecta riguros condiția consumămantului voluntar al subiectului.

(23) Experimentarea umană trebuie să respecte un număr de reguli:

- sa fie precedată de o serioasă experimentare pe animal;
- subiectul sa accepte voluntar, sa fie major, în stare de libertate și perfect informat despre riscuri;
- în cazul unor maladii incurabile, la subiecti în stadiul terminal, remediu nu trebuie să provoace suferințe suplimentare și să existe sanse rezonabile de a fi util;
- nu pot fi experimentate remedii care ar altera psihicul sau conștiința morala.

(24) Se interzice orice activitate terapeutică sau experimentală pe om din simple rătini de orgoliu profesional ori științific, de al cărei rezultat nu poate beneficia majoritatea indivizilor sau care lezează principiile culturale ori morale ale comunității.

(25) Experimentele privind clonarea ființei umane sunt interzise.

Art. 30 - Exercițiul medicinei de expertiza judiciară

(1) Subiectul va fi informat în prealabil despre sensul examinării, de către expertul care nu a avut niciodată nici o relatie de un gen oarecare cu cel expertizat, ceea ce i-ar putea influența rationamentele. În acest din urma caz expertul are obligația de a se recuza, informand forurile competente cu privire la motivele recuzării.

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

- (2) Expertizatul îl poate recuza pe expert, acesta trebuind să se supună dorintei expertizatului.
(3) Raportul final nu va conține decât elemente de răspuns la chestiunile puse în decizia de numire a expertului. În rest, expertul este supus secretului profesional.

Art. 31 - Exercițiul medicinei private

- (1) Este interzis unui medic să își încredințeze propriul cabinet unui coleg pentru a fi administrat. Excepție face situația în care medicul titular este plecat din localitate din motive bine întemeiate (concedii de odihnă, de boala, postnatale, stagii de pregătire în alte localități sau în străinătate), când se va utiliza licenta de înlocuire acordată de Colegiul Medicilor din România.
(2) În cabinetele de grup, exercițiul profesiei rămâne personal, pentru a se putea asigura, pe de o parte, independența profesională, iar pe de alta parte, răspunderea profesională individuală completă. Libertatea de opțiune pentru un anumit medic trebuie asigurată și respectată.
(3) Orice fel de asociere între medici trebuie să facă obiectul unui contract scris ce trebuie să respecte independența profesională a fiecărui. Actul trebuie obligatoriu comunicat consiliului colegiului teritorial, pentru ca acesta să își dea avizul din toate punctele de vedere.
(4) Angajamentul profesional al medicului nu poate depăși competența profesională, capacitatea tehnică și de dotare a cabinetului ori baza materială afectată, inclusiv prin convenții sau colaborări ferme cu alte unități sanitare.

Art. 32. - Atentarea la viața și integritatea fizica a bolnavului. Eutanasia

- (1) Medicul trebuie să incerce reducerea suferinței bolnavului incurabil, asigurând demnitatea muribundului.
(2) Se interzice cu desăvârșire eutanasia, adică utilizarea unor substanțe sau mijloace în scopul de a provoca decesul unui bolnav, indiferent de gravitatea și prognosticul bolii, chiar dacă a fost cerut insistent de un bolnav perfect conștient.
(3) Medicul nu va asista sau indemnă la sinucideri ori autovamatari prin sfaturi, recomandări, împrumutarea de instrumente, oferirea de mijloace. Medicul va refuza orice explicație sau ajutor în acest sens.
(4) Nici o mutilare nu poate fi practicată fără o justificare medicală evidentă, serios documentată și fără consimțământul informat al pacientului, cu excepția situațiilor de urgență cu risc vital.
(5) Prin actele sale profesionale, de investigare sau terapeutice, medicul nu trebuie să supună pacientul nici unui risc nejustificat, chiar dacă există cerere expresă a acestuia din urmă.
(6) Întreruperea de sarcina poate fi practicată în cazurile și în condițiile prevăzute de lege. Orice medic este liber să refuze fără explicații cererea de întrerupere voluntară a sarcinii.

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

Art. 33. - Situatia bolnavului psihic

(1) Persoanele cu tulburari psihice beneficiaza de asistenta medicala si de ingrijiri de sanatate de aceeasi calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi si adaptate cerintelor lor de sanatate.

(2) Orice persoana cu tulburari psihice trebuie aparata de daunele pe care ar putea sa i le produca administrarea nejustificata a unui medicament, tehnica sau manevra de ingrijire si tratament, de maltratarile din partea altor pacienti sau persoane ori de alte acte de natura sa antreneze o suferinta fizica sau psihica.

(3) a) Pacientul cu tulburari psihice trebuie sa fie implicat in procesul de luare a deciziei atat cat permite capacitatea lui de inteleger. In cazul in care pacientul cu tulburari psihice nu isi poate exprima liber vointa, consimtamantul in scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.
b) Nu este necesara obtinerea consimtamantului in conditiile prevazute la alin. (1) atunci cand este necesara interventia de urgența.

c) Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala, dupa caz, asumandu-si in scris raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicite pacientului, cu informarea medicului, daca intreruperea tratamentului sau a ingrijirilor are drept consecinta punerea in pericol a vietii pacientului.

(4) Orice persoana care sufera de tulburari psihice trebuie tratata cu omenie si respectul demnitatii umane si trebuie sa fie aparata impotriva oricaror forme de exploatare economica, sexuala sau de alta natura, impotriva tratamentelor vatamatoare si degradante. Nu este admisa nicio discriminare bazata pe o tulburare psihica.

Art. 34. - Prescrierea, eliberarea pe baza unei retete medicale si administrarea substantelor stupefiant

(1) Prescrierea, eliberarea pe baza unei retete medicale si administrarea substantelor stupefiant, in alte conditii decat cele prevazute de lege, constituie infractiune.

Art. 35. - Pacientul privat de libertate

(1) Asistentului medical generalist, moasei si asistentului medical care ingrijesc un pacient privat de libertate le este interzis sa aduca atingere integritatii fizice, psihice sau demnitatii acestuia.

(2) Daca asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical constata ca pacientul privat de libertate a suportat maltratari, acestia au obligatia sa informeze organele competente.

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

Art. 35 - Situatia pacientilor infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA

- (1) a) Pacientii infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la ingrijire si tratament medical in mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical fiind obligati sa asigure ingrijirile de sanatate si tratamentele prescrise acestor pacienti.
- b) Pastrarea confidentialitatii asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical care au in ingrijire, supraveghere si/sau tratament astfel de persoane.
- c) Intre specialistii medico-sanitari, informatiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie sa fie comunicate.

Capitolul VI - Educatia medicala continua

Art. 36. - In vederea cresterii gradului de pregatire profesionala, asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali au obligatia sa efectueze cursuri si alte forme de educatie continua creditata de Ordinul Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din Romania, denumit in continuare OAMGMAMR, precum si alte forme de educatie continua prevazute de lege pentru indeplinirea numarului minim de credite anual necesar reautorizarii exercitarii profesiei.

Capitolul VII - Obligatii etice si deontologice

Art. 37. - Obligatia acordarii ingrijirilor medicale

- (1) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical, in exercitarea profesiei, nu pot face discriminari pe baza rasei, sexului, varstei, apartenentei etnice, originii nationale sau sociale, religiei, optiunilor politice sau antipatiei personale, a conditiei sociale fata de pacienti.
- (2) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical au obligatia de a lua masuri de acordare a primului ajutor.
- (3) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical au obligatia sa acorde asistenta medicala si ingrijirile necesare in limita competentei lor profesionale.
- (4) In caz de calamitati naturale (cutremure, inundatii, epidemii, incendii) sau accidentari in masa (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

generalist, moasa si asistentul medical sunt obligati sa raspunda la chemare, sa isi ofere de bunavoie serviciile de ingrijire, imediat ce au luat cunostinta despre eveniment.

(5) a) Vointa pacientului in alegerea asistentului medical generalist, a moasei si a asistentului medical trebuie intotdeauna respectata, indiferent care ar fi sensul acesteia.

b) Daca pacientul se afla intr-o stare fizica sau psihica ce nu ii permite exprimarea lucida a vointei, apartinatorii sau apropiatii celui suferind trebuie preventi si informati corect, pentru a hotari in numele acestuia, cu exceptia imposibilitatii (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgentelor.

(6) Daca in urma examinarii sau in cursul ingrijirilor asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical considera ca nu au suficiente cunostinte sau experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, se vor consulta cu alti colegi sau vor indruma bolnavul catre alti specialisti.

(7) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical vor pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimandu-si parerea numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii pacientului, cu consimtamantul prealabil al acestuia.

(8) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical pot refuza acordarea unor ingrijiri catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului, cu exceptia situatiilor de urgența.

Art. 38. - Respectarea drepturilor pacientului

(1) Pacientul are urmatoarele drepturi: dreptul la informatia medicala, dreptul la consimtamant, dreptul la confidentialitatea informatiilor si viata privata, drepturi in domeniul reproducerii, drepturi la tratament si ingrijiri medicale.

Art. 39. - Consimtamantul

(1) O interventie medicala nu se poate efectua decat dupa ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, in cunostinta de cauza, si-a dat consimtamantul. Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala, asumandu-si in scris raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

(2) Consimtamantul pacientului sau, dupa caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

- a) pentru recoltarea, pastrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, in vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
- b) in cazul supunerii la orice fel de interventie medicala;
- c) in cazul participarii sale la invatamantul medical clinic si la cercetarea stiintifica;
- d) in cazul fotografierii sau filmarii sale intr-o unitate medicala;

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

- e) in cazul donarii de sange in conditiile prevazute de lege.
- (3) Consimtamantul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, dupa caz, nu este obligatoriu in urmatoarele situatii:
- a) cand pacientul nu isi poate exprima vointa, dar este necesara o interventie medicala de urgență;
 - b) in cazul in care furnizorii de servicii medicale considera ca interventia este in interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuza sa isi dea consimtamantul, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical sunt obligati sa anunte medicul curant/de garda (decizia fiind declinata unei comisii de arbitraj de specialitate).

Art. 40. - Secretul profesional

- (1) a) Secretul profesional este obligatoriu.
- b) Secretul profesional exista si fata de apartinatori, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate in tratament, chiar si dupa terminarea tratamentului si decesul pacientului.
- 2) Obiectul secretului profesional il constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical, in calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a pacientului, a familiei, a apartinatorilor, precum si problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstante in legatura cu boala si alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.
- (3) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical raspund disciplinar pentru destinuirea secretului profesional, exceptie facand situatia in care pacientul si-a dat consimtamantul expres pentru divulgarea acestor informatii, in tot sau in parte.
- (4) Interesul general al societatii (prevenirea si combaterea epidemiiilor, a bolilor venețice, a bolilor cu extindere in masa si altele asemenea prevazute de lege) primeaza fata de interesul personal al pacientului.
- (5) In comunicarile stiintifice, cazurile vor fi astfel prezentate incat identitatea pacientului sa nu poata fi recunoscuta.
- (6) Informatiile cu caracter confidential pot fi furnizate de catre asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical numai in cazul in care pacientul isi da consimtamantul explicit sau daca legea o cere in mod expres.

Art. 41. - Probleme ale ingrijirii minorilor

- (1) Daca asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical apreciaza ca minorul este victimă unei agresiuni sau privări, trebuie sa încearcă sa îl protejeze, uzând de prudentă, și să alerteze autoritatea competenta.

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

- (2) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa fie apatorul copilului bolnav, daca apreciaza ca starea de sanatate nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata.
- (3) In vederea efectuarii tehniciilor si/sau a manevrelor de ingrijire si/sau de tratament asupra unui minor, consimtamantul trebuie obtinut de la reprezentantul legal al minorului, cu exceptia situatiilor de urgența.

Art. 42. - Concurenta neloiala

- (1) Nu trebuie sa se utilizeze mijloacele concurenței neloiale in vederea obtinerii unor avantaje materiale sau de alta natura.
- (2) Se considera a fi practici neloiale, fara a fi limitative, urmatoarele activitati:
- a) atragerea pacientilor prin oferirea de avantaje materiale sau reclama mincinoasa;
 - b) folosirea de functia detinuta sau de mandatul incredintat in cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienti.
- (3) Este sanctionabila denuntarea nejustificata si in scop concurrential a colegilor.

Art. 43. – Publicitatea

- (1) Orice informatie furnizata publicului in legatura cu serviciile de sanatate oferite trebuie sa fie corecta, decenta, legala si onesta.
- (2) Orice informatie si material promotional cu privire la serviciile profesionale trebuie sa fie in concordanta cu rolul personalului in promovarea sanatatii si sa permita pacientului sa decida independent asupra solicitarii serviciului respectiv.
- (3) In scopul promovarii unor servicii proprii, personalul trebuie sa se abtina de la a defama serviciile profesionale ale altor confratii.

Capitolul VIII – Consilier etic

Art. 44. - Conform Standardului – Etica si integritate, conducerea entitatii publice inlesneste comunicarea deschisa de catre salariati a preocuparilor acestora in materie de etica si integritate, prin desemnarea unui consilier de etica care sa monitorizeze respectarea normelor de conduită la nivelul entitatii.

Consilierului de etică trebuie să i se acorde un program periodic pentru îndeplinirea atribuției de acordare de consultanță și asistență personalului contractual, cu privire la respectarea normelor de conduită. De asemenea, pentru acest program, consilierul de etică

Spitalul Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Alexandru Obregia”

trebuie să dispună de un birou adekvat pentru a îndeplini această atribuție în condiții de confidențialitate.

Art. 45. - Atributiile consilierului de etica sunt:

- (1) Acorda consultanță și asistență angajatilor Spitalului Clinic de Psihiatrie Prof.Dr. Alexandru Obregia- Bucuresti cu privire la respectarea normelor de conduită;
- (2) Monitorizează aplicarea prevederilor codului de conduită în cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie Prof.Dr. Alexandru Obregia- Bucuresti;
- (3) Organizează sesiuni de formare în domeniul eticii pentru angajații Spitalului Clinic de Psihiatrie Prof.Dr. Alexandru Obregia- Bucuresti;
- (4) Intocmeste rapoarte semestriale și anuale privind respectarea normelor de conduită de către angajatii din cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie Prof.Dr. Alexandru Obregia- Bucuresti.
- (5) Rapoartele privind respectarea normelor de conduită vor fi centralizate într-o bază de date necesară pentru:
 - a) identificarea cauzelor care determină încălcarea normelor de conduită profesională, inclusiv a constrângerilor sau amenințărilor exercitatice asupra unui angajat pentru a-l determina să încalce dispoziții legale în vigoare ori să le aplique necorespunzător;
 - b) identificarea modalităților de prevenire a încălcării normelor de conduită profesională;
 - c) adoptarea măsurilor privind reducerea și eliminarea cazurilor de nerespectare a prevederilor legale.

Capitolul IX - Dispozitii finale

Art. 46. – Raspundere si sanctiuni

- (1) Incalcarea dispozitiilor prezentului cod de conduita atrage raspunderea disciplinara a personalului Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti, in conditiile legii.
- (2) Organele cu atributii disciplinare au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile ulterioare. Sanctiunile disciplinare pe care le poate aplica angajatorul in cazul in care salariatul savarseste o abatere disciplinara sunt:
 - a) avertismentul scris;
 - b) retrogradarea din functie, cu acordarea salariului corespunzator functiei in care s-a dispus retrogradarea, pentru o durata ce nu poate depasi 60 de zile;
 - c) reducerea salariului de baza pe o durata de 1-3 luni cu 5-10%;

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Prof. Dr. Alexandru Obregia"

d) reducerea salariului de baza si/sau, dupa caz, si a indemnizatiei de conducere pe o perioada de 1-3 luni cu 5-10%;

e) desfacerea disciplinara a contractului individual de munca.

In cazul in care, prin statute profesionale aprobatte prin lege speciala, se stabileste un alt regim sanctionator, va fi aplicat acesta.

Sanctiunea disciplinara se radiază de drept in termen de 12 luni de la aplicare, daca salariatului nu i se aplica o noua sanctiune disciplinara in acest termen. Radiera sanctiunilor disciplinare se constata prin decizie a angajatorului emisa in forma scrisa.

(3) In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente, in conditiile legii.

(4) Personalul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti raspunde patrimonial, potrivit legii, in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita profesionala, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Art. 47. - Asigurarea publicitatii

Pentru informarea pacientilor, comportamentul de relatii publice din cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” Bucuresti are obligatia de a asigura publicitatea si de a afisa codul de conduită pe site-ul spitalului.

Art. 48. – Prezentul Cod de etica si de conduită profesională a fost intocmit în baza urmatoarelor reglementari legislative:

- (1) Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritatile si institutiile publice;
- (2) Legea 53/2003 - Codul Muncii, cu modificarile si completarile ulterioare
- (3) Codul de deontologie medicala al Colegiului Medicilor din Romania, publicat in M.Of. nr. 298 din 07.05.2012;
- (4) Codul deontologic si de etica al asistentului medical generalist, al moasei si al asistentului medical din Romania din 9 iulie 2009, actualizat in ianuarie 2021
- (5) Codul deontologic al farmacistului, publicat in Monitorul Oficial nr. 490 din 15 iulie 2009;
- (6) Legea nr. 460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog si chimist, înființarea, organizarea și funcționarea Ordinului Biochimiștilor, Biologilor și Chimiștilor în sistemul sanitar din România, actualizat 2018 ;
- (7) Cod specific de norme profesionale pentru persoanele care desfăsoara activitatea de control finanțiar preventiv propriu;
- (8) Codul deontologic al consilierului juridic din data de 24/07/2004, actualizate urmare hotărârilor Congreselor Federației din data de 18.04.2010 și 17.03.2012.